

PERSTORPS
KOMMUN

Centralskolan 7-9s plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskola

Läsår: 2016/2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola

Ansvariga för planen

Rektor

Vår vision

Alla på Centralskolan, både personal och elever ska känna sig trygga. Ingen ska diskrimineras, varken på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Planen gäller från

2016-08-17

Planen gäller till

2017-08-16

Läsår

2016/2017

Elevernas delaktighet

Elevrådet utvärderar fjolårets plan. Eleverna är med i kartläggningen av läget på skolan genom flera elevenkäter. Elevrådet involveras också i kartlägningsarbetet. Eleverna arbetar med planen under mentorstiden och elevrådet deltar i arbetet med att analysera det som framkommer genom kartläggning och i arbetet med att ta fram åtgärder för nästkommande läsår. I samband med mentorstiden ges eleverna möjlighet att komma med synpunkter på planen. Vi har en förslagslåda där eleverna kan lämna synpunkter som kan förbättra vårt likabehandlingsarbete. Eleverna kan också lämna synpunkter till sin mentor eller någon i skolledningen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrådet får ta del av vårt utkast till plan och har möjlighet att komma med synpunkter. Planen delges sedan vårdnadshavarna som har möjlighet att komma med förbättringsförslag och synpunkter. Planen presenteras vid föräldramöten och finns på hemsidan.

Personalens delaktighet

Arbetslagen utvärderar planen i juni. Rektor gör ett utkast till plan som sedan personalen läser, diskuterar och lämnar synpunkter på i augusti. Utkastet bygger på kartläggningen av nuläge samt de insatser och åtgärder som gjorts under året.

Förankring av planen

Vi går vid läsårets början igenom planen både i personalgruppen och med eleverna. Elever från elevrådet informerar alla klasserna om planens innehåll och betydelse. Vi arbetar sedan enligt planen under läsåret. Under mentorstiden arbetar vi extra mycket med planen gentemot eleverna. Planen presenteras vid föräldramöten på hösten och finns på vår hemsida samt på infomemor

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Skolenkät analyseras enhetsvis. Analys av kartläggningen utifrån av elevernas trygghet, förekomst av mobbing och trakasserier och situationer/platser som eleverna upplever som otrygga. Vårdnadshavare erbjuds tillfälle att ha synpunkter i detta arbete. Ordningsregler diskuteras med elever och vårdnadshavare.

Analys av kartläggningen och skolenkäter redovisas till förvaltningschefen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Vi utvärderar den i elevhälsan, i föräldraföreningen, elevrådet och i personalgruppen. Rektor ansvarar för att utvärderingen blir av .

Analys av kartläggningen och skolenkäter redovisas till förvaltningschefen.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

De åtgärder som var planerade för läsåret 2015/2016 har i hög grad genomförts. Det gäller bland annat revidering av nya ordningsregler, fortbildning av elevrepresentanter och avskilda duschar.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-10

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Skolenkät analyseras enhetsvis. Analys av kartläggningen utifrån av elevernas trygghet, förekomst av mobbing och trakasserier och situationer/platser som eleverna upplever som otrygga. Vårdnadshavare erbjuds tillfälle att ha synpunkter i detta arbete. Ordningsregler diskuteras med elever och vårdnadshavare.

Analys av kartläggningen och skolenkäter redovisas till förvaltningschefen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Namn

Talutrymme och bemötande

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Målet är att vi ska ge tjejer och killar lika stort talutrymme i undervisningen. Alla ska uppmuntras att prata och både tjejer och killar ska få tillsägelser när de inte sköter sig.

Insats

Alla lärare väljer ut tre lektionstillfällen var där de fokuserar speciellt på detta. Vid behov delas tjejer och killar upp i olika grupper på t.ex. mentorstid för att kunna genomföra olika värderingsövningar.

Ansvarig

Undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

2016-12-10

Namn

Nätetik

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet är att elever, vårdnadshavare och personal ska få en ökad kunskap om nätmobbing och kränkande behandling som sker via sociala medier. Utvärdering efter föreläsning.

Insats

Vi informerar om nätmobbing och kränkande behandling via sociala medier vid föräldramöte under vårterminen 2017. Vi kommer att arbeta med nätmobbing på mentorstid och konferenstid. Vi medvetandegör eleverna vilka konsekvenser ett sms eller ett meddelande på chatten kan få. Tolkningarna av snabba meddelanden kan få svåra konsekvenser i form av att elever känner sig kränkta eller blir sårade. Inom detta område är eleverna duktiga på vilka sociala medier som är aktuella i dagsläget och de kan hjälpa till med att informera andra elever om vilka risker som finns.

Ansvarig

Kurator

Datum när det ska vara klart

2017-05-01

Namn

Religionsundervisningen

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Målet är att alla elever ska ha kunskap om att det finns flera olika religioner och hur de kommer till uttryck och vad de har gemensamt. Vi följer upp detta i vår enkät.

Insats

Religionsundervisningen ska ge eleverna god förståelse för att det finns olika religioner och hur de kommer till uttryck

Ansvarig

SO lärare

Datum när det ska vara klart

årligen

Namn

Likabehandling i undervisningens planering

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Målet är att uppnå en skola där likabehandlingsarbetet genomsyrar undervisningen dagligen. Vi stämmer av vid läsårets slut hur vi har lyckats att få likabehandlingsarbetet att genomsyra undervisningen

Insats

Undervisande lärare ska i sin planering beakta diskrimineringsgrunderna och väva in dem i undervisningen.

Ansvarig

Undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

Löpande

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Personalenkät

Elevenkät

Anmälningar gällande kränkande behandling

Anmälningar till Arbetslag

Kuratorssamtal

Anmälningar till EHT (Elevhälsoteamet)

Skolsköterskans hälsosamtal

Elevrådet

Elevskyddsombud

Mentorssamtal

Skolgårdskartläggning tillsammans med tekniska kontoret har genomförs av både elever, personal och föräldraråd.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har besvarat en enkät samt haft diskussioner på mentorstiden samt i elevrådet.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har besvarat en enkät. Personalen ser och hör saker hela tiden och följer processen som vi har gällande kränkande behandling och på så sätt blir de en del i kartläggningen.

Resultat och analys

se analys av kartläggning.

Förebyggande åtgärder

Namn

Elevhälsoteam

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet med EHT:s arbete i det här sammanhanget är att hindra kränkande behandling.

Åtgärd

Om EHT får signaler om att det oroligt bland eleverna eller att elever behandlar varandra illa i en klass/grupp så kartlägger vi situationen och försöker bedöma vilka åtgärder som vi kan sätta in.

Motivera åtgärd

Varje profession inom EHT kan här bidra med olika åtgärder.

Ansvarig

EHT

Datum när det ska vara klart

Löpande

Namn

Fördjupad kartläggning

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målsättningen är att vi ska ha en bra bild över vad det är i omklädningsrum och på toaletter som gör att miljöerna kan kännas otrygga. Vi vill skaffa oss en bättre bild över vad som upplevs kränkande av eleverna både elev- elev och personal - elev.

Åtgärd

Vi ska genom elevrådet djupintervjua ett antal elever.

Motivera åtgärd

Vi tror att det kommer att ge oss en bättre bild av vilka åtgärder vi ytterligare behöver vidta.

Ansvarig

Kurator

Datum när det ska vara klart

2017-02-28

Namn

Kunskap kring nätetik

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Elever, vårdnadshavare samt personal ska ha kännedom om vad som försiggår på Internet och hur man gör en nätdumpning

Åtgärd

Föreläsning

Motivera åtgärd

Vi tror att ökad kunskap är förebyggande

Ansvarig

Kurator

Datum när det ska vara klart

2017-03-30

Namn

Värderingsdiskussioner

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att eleverna ska ha kunskap om alla diskrimineringsgrunderna och vad de innebär.

Åtgärd

På mentorstid arbetar mentorerna med värdegrundsövningar och diskussioner. Vi skapar en arbetsgrupp som arbetar fram värderingsövningar för varje årskurs.

Motivera åtgärd

Vi tror att ökad kunskap förebygger fördomar och okunskap

Ansvarig

Mentorerna genomför värderingsdiskussionerna. Kurator och skolsköterska utarbetar övningar.

Datum när det ska vara klart

2017-06-10

Rutiner för akuta situationer

Policy

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter - flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

På Centralskolan:

- Ska misstanke om kränkning alltid tas på allvar.
- Ska den som uppmärksammar en kränkande behandling alltid ingripa omedelbart

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Kuratorssamtal
- Skolsköterskans hälsosamtal och övrig kontakt
- Genom att all personal rör sig i skolan och reagerar om någon verkar ledsen eller om vi hör någon säga något kränkande till en elev.
- Arbetslagen diskuterar elevernas mående på sina möten och signalerar till EHT om någon verkar må dåligt
- Mentor följer upp elevers frånvaro och studieresultat. Dålig närvaro och låga studieresultat kan vara en signal på utsatthet.
- Vi observerar tysta och tillbakadragna elever.
- Vi reagerar vid varje tillfälle då vi lägger märke till negativa attityder mellan elever.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand kan elever som känner sig kränkta vända sig till sin mentor, eller någon i elevhälsoteamet. I elevhälsoteamet finns Lars Olof Persson(specialpedagog), Carola Frohm (kurator), Christina Johansson (Skolsköterska), Diana Almedal (Skolpsykolog), Eva Dahlgren (Arbetslagsledare), Marc Thelandersson (Arbetslagsledare), John Bruun (Arbetslagsledare) och Andreas Mårtensson(rektor). Vid behov deltar även Merim Poparova (Studie- och yrkesvägledare) i elevhälsoteamets arbete.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

En elev som känner sig kränkt av en annan elev kan vända sig till en vuxen i skolan eller själv fylla i blanketten mot kränkande behandling som finns på hemsidan. All personal på skolan kan också hjälpa till med att tillhandahålla och fylla i blanketten. Skolledningen ska snarast informeras om att en kränkning har skett. (via mail, telefon eller direkt kontakt.

Skolledningen gör en bedömning av hur ärendet ska utredas. Frågan kan delegeras till mentor, arbetslag eller EHT. Berörd elev och dess vårdnadshavare kontaktas snabbt för att utreda vad som har hänt. Utredningen ska dokumenteras. Samtal förs med de inblandande och deras vårdnadshavare informeras. Ev. upprättas en handlingsplan. Ärendet följs upp.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En elev som känner sig kränkt av personal kan vända sig till en vuxen i skolan eller själv fylla i blanketten mot kränkande behandling som finns på hemsidan. All personal på skolan kan också hjälpa till med att tillhandahålla och fylla i blanketten. Skolledningen ska snarast informeras om att en kränkning har skett (via mail, telefon eller direkt kontakt). Skolledningen gör en bedömning av hur ärendet ska utredas. Berörd elev och dess vårdnadshavare kontaktas snabbt för att utreda vad som har hänt. Utredningen ska dokumenteras. Samtal förs med kränkt elev och berörd personal. Ev. upprättas en handlingsplan. Ev. vidtas repressalier. Ärendet följs upp.

Efter en tid kontaktas inblandande parter för uppföljning.

Rutiner för uppföljning

Det fastställs i dokumentet som överlämnas till nämnden när, hur och vem som skall genomföra uppföljningen.

Rutiner för dokumentation

- Kränkingsanmälan fylls i.
- Utredning dokumenteras.
- Uppföljning dokumenteras.
- Kränkingsanmälan görs till Barn och utbildningsnämnden.
- Ev. dokumentation i personalakt. (vid kränkning personal - elev)

Ansvarsförhållande

Skolledningen ansvarar för rutinerna. Skolledningen ska ha kännedom om kränkning som sker och hur processen fortlöper och följs upp.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]